

ISO 500'de son 2.5 yılda tek bir halka arz olmamış

Istanbul Sanayi Odası ISO'nun bu ayki Meclis toplantısında İstanbullu sanayiciler, Borsa İstanbul'un (BİST) yeni Genel Müdürü **Tuncay Dinç**'le tanıştılar. 3 ay önce görevde gelen Dinç, havayolu ikram sektöründe THY ve Do&Co'nun kurduğu Turkish Do&Co'nun CEO'suymuş.

Galatasaray Lisesi mezunu ve Galatasaray taraftarı, ancak görevi nedeniyle taraftarlığı, cep telefonundaki GS amblemini göstermekle sınırlı; "takımlarımız borsaya açık oldukları için kendi tuttuğum takımla ilgili konuşmam uygun olmaz" diyor.

Dinç "hem yaptıklarımızı anlatmaya, hem de sizlerle dertleşmeye geldim" dediğinde işkilenmiştim; nitekim konuşukça, 2.5 yıl önceki 11. Sanayi Kongresi'nde o dönemdeki adıyla İMKB'nin Başkanı **Ibrahim Turhan**'ı dinliyor gibi oldum.

Aradan 2.5 yıl geçmiş, BİST'e yabancı ortaklar gelmiş, BİST Londra Borsası gibi yabancı borsalara ortak olmuş; ancak Türkiye'nin en büyük 500 sanayi kuruluşundan tek bir halka arz olmamış.

Sadece 86 şirket

Turhan, aralık 2012'de İstanbullu sanayicileri İMKB'ye davet ederken, "Biz artık yöntem değiştirdik; sanayicinin ayağına gidiyoruz. Geçen yıl ISO 500'den 68 firmayı ziyaret etti. Bu ziyaretleri südüreceğiz ve sizleri, halka açılmanın maliyetinin, benzer finansman bulmanın maliyetinden çok daha düşük olduğuna ikna

edeceğiz. ISO 500'e baktığında yüregim sizliyor. Lütfen bu sayıyı artırın" demişti.

Turhan'ın o tarihte yüregini sizlatan sayı, Türkiye'nin en büyük 500 sanayi kuruluşundan sadece 86'sının halka açık olmasıydı.

Tuncay Dinç söylediğinde kulaklarına inanamadım: Aradan 2.5 yıl geçtiği halde ISO 500'deki halka açık şirketlerin sayısı hâlâ 86. Buna karşılık Turhan sözünde durmuş. Borsa yetkilileri firma ziyaretlerini sürdürmüşler ve Dinç'ten öğrendiğimize göre sayı, 2.5 yılda 68'den 795'e yükselmiş.

Bedeli ağır

ISO Başkanı Erdal Bahçıvan da konuşmasında Türkiye'de sermaye piyasaları yeterince gelişmediği için özel sektörün uzun vadeli ve düşük maliyetli bir finansmana ulaşma imkânı bulunmadığından yakındı. "Reel sektör finansmanı, çoğulukla bankalar eliyle yurtdışından edinilen dış kaynaklara dayandığı için özel sektör bugün 285 milyar dolarlık ağır bir borç yükü ve kur riskiyle karşı karşıya" dedi.

Türk sanayi şirketlerinin esas faaliyetlerinden elde etkileri kazanımların yarıya yakını finansal giderlere harcadıklarına dikkat çeken Bahçıvan'a göre sanayi çevrelerinin süratle sermaye piyasalarına entegre olması gerek. Peki bu entegrasyon neden gerçekleşmiyor diye sorduğumuzda ise cevabı; "finansal inovasyona şiddetle ihtiyaçları var!"

TURKISH GROWTH TO MISS GOV'T TARGETS THIS YEAR AND NEXT

Turkey's economic growth is likely to fall short of government targets this year and next, a Reuters poll showed, as heightened political uncertainty has blunted investment and exports to Europe remain under pressure.

The poll of 24 economists, taken in the past week, showed the economy would expand 2.9 percent this year and 3.4 percent in 2016. That's well below the 4 percent growth the government has forecast for 2015 and the 5 percent it expects for 2016. After several years of strong expansion, Turkey is now among the world's top economies. But growth has slowed recently, slipping to 2.9 percent last year from more than 4 percent in 2013. While Ankara has so far stuck to its official targets, senior government officials told Reuters this month growth could potentially fall to 2 percent this year, reflecting a drop in investment after the June election failed to produce a single-party government.

"Investment appetite will likely remain depressed," said Muammer Körümçüoglu, an economist at Is Invest, citing political uncertainty and waning demand for emerging markets in general. "We expect the

contribution of investment to GDP growth to remain muted over the next couple of years." The Turkish central bank will announce its latest policy decision later on Thursday but no change is expected until early next year when it will raise its one-week repo rate 50 basis points to 8.0 percent. The ruling AK Party founded by President Recep Tayyip Erdogan lost its single-party majority for the first time since coming to power in 2002. It now has to find a junior coalition partner or face a snap election, a level of political uncertainty not seen in Turkey since the 1990s. Security concerns have also worsened. A suspected Islamic State suicide bomber killed more than 30 people in the southeastern town of Suruç on Monday, touching off demonstrations from protesters who say the government has in the past supported Islamic State militants in Syria. Prime Minister Ahmet Davutoglu has rejected those accusations. A decline in exports to Europe, Turkey's biggest export market in the midst of a battle to revive weak demand and extremely low inflation, has also weighed on the economy.

Political uncertainty stokes economic risks, union warns

Political uncertainties have increased the risks to Turkey's economy, İstanbul Chamber of Industry (ISO) Board Chairman Erdal Bahçivan said at the chamber's monthly meeting this week.

"There is a deep gulf between Turkey's eco-

nomic infrastructure and its cognitive superstructure," said Bahçivan.

"Due to the realities affecting Turkey and the world, we are in the midst of a period in which we all must act with responsibility."

"Previous coalition governments that did not leave a positive mark were built upon frail economic balances. However, today, particularly in terms of public finance, the structures are in place," he said, adding that if capital markets in Turkey were more advanced, the country may not have faced such pronounced currency difficulties. Bahçivan nevertheless urged Turkey's political parties to adopt a more optimistic, constructive approach, recalling that the country's gross domestic product (GDP) stands at around \$800 billion while its foreign trade volume is \$400 billion. He emphasized that publicly traded companies in Turkey make up a very small percentage of GDP and that the keen potential in this area is being explored. Commenting on the recent groundbreaking nuclear deal struck with Iran, Bahçivan said the deal will result in trade between Turkey and Iran gaining momentum. "With Iran's large population and market, many sectors in Turkey have been presented with new opportunities," he said, adding that the agreement will positively influence global energy prices.

Istanbul Today's Zaman

iSO: Uyumsuzluk riskleri arttıyor

Türkiye'nin ekonomik altyapısı ile zihinsel üstyapısı arasındaki derin uyumsuzluk, sanayicileri düşündürüyor. **iSO Başkanı**'na göre; uyumsuzluklar ekonomi ve piyasalar için tehlike kaynağı

DÜNYA ve Türkiye gerçeklerinin herkesi sorumlu davranışma zorladığı bir dönemden geçildiğine dikkat çeken ISO Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan, "Türkiye'nin ekonomik altyapısı ile zihinsel üstyapısı arasında derin bir uyumsuzluk var. Toplumsal uyumsuzluklar ekonomik risklerimizi arttıyor" uyarısında bulundu. **İstanbul Sanayi Odası** (ISO) Meclisi Temmuz ayı olağan toplantısı, "Ekonomimizi ve Sanayimizi Güçlendirme Yolunda Borsa ve Sermaye Piyasalarının Sahip Olduğu Potansiyel ve Sunduğu Fırsatlar" ana gündem ile gerçekleştirildi. ISO Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan'ın açılış konuşması ile başlayan toplantıya, Borsa İstanbul Genel Müdürü Tunçay Dinç konuk oldu.

Zayıf koalisyonlar

Konuşmasına Şanlıurfa Suruç ve Adıyaman'daki terör eylemlerini kınayarak başlayan ve Türkiye'nin uzun zamandır yaşadığı kısrı tartışmaların herkesi yorduğunu belirtlen Erdal Bahçivan, bu yorgunluk ve toplumsal enerji kaybının panzehrinin uzlaşma olduğunu vurguladı. Geçmişte kurulan ve toplumsal hafızada olumlu izler bırakmayan koalisyonların, zayıf makroekonomik

dengeler üzerine inşa edildiğini, bugün ise Türkiye'nin kamu maliyesi başta olmak üzere güçlü bir yapıda olduğuna işaret eden Erdal Bahçivan, şunları söyledi:

"Siyasi partilerin sabırla, bardağın dolu tarafına bakan bir anlayışla toplumun kendilerinden beklediği ulaşmayı sağlaması gerekiyor. Türkiye'nin GSMH'si 800 milyar Dolar, dış ticaret hacmi 400 milyar Dolar. Bu başarıdan kaynaklanan önemli bir sorun var. Bu ekonomik altyapısı ile zihinsel üstyapısı arasında derin bir uyumsuzluk var. Ankara kaynaklı sorunların temelinde de bu yatomaktadır. Toplumsal uyumsuzluklar ekonomik risklerimizi arttıyor. Siyasi partilerimizin milli iradenin ortaya koyduğu tercihten hareketle sorumlu davranışa inanmaya devam edeceğiz."

Piyasalar gelişseydi

Sanayicilerin, borsa ve sermaye piyasalarının sunduğu fırsatlarla açık olması gerektiğini belirten Bahçivan, "İlk akla gelen uzun vadeli ve düşük maliyetli bir finansmana ulaşma imkani. Ülkemizde yüzde 13 olan iç tasarruf oranı çok düşük. Özel sektörün borçları açısından da duruma bakarsak, sermaye piyasaları ekonominin geneline göre istenen

Erdal Bahçivan

İran, Türkiye'ye yeni fırsatlar sunacak

YUNANİSTAN'ın borç ödemeleri konusunda AB ile; İran'ın da Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi üyesi 5 + 1 ülkeleri ile nükleer müzakerelerde anlaşmaya varmasının olumlu gelişmeler olarak nitelenen Erdal Bahçivan, "Iran ile ikili ticari ilişkilerimiz ivme kazanacak. İran büyük nüfusu ve pazarıyla Türkiye'ye birçok sektör için yeni fırsatlar sunacak. Bu anlaşma ile dünya enerji fiyatları da istikrarlı ve olumlu bir seyir izleyecek. Sinir ticareti açısından bu anlaşmanın önemine baktığımızda, İran ileümüzdeki aylarda sınır ticaretimizin güçlenmeye başlayacak olması, Doğu sınırlarımızdaki yöre insanların hayatını olumlu etkileyecək" dedi.

hızda büyümeye. Reel sektör finansmanı, çoğunlukla bankalar eli ile yurtdışından edinilen dış kaynaklara dayanıyor. Özel sektör bundan dolayı 285 milyar Dolarlık ağır borç yükünün altında. Türkiye'de sermaye piyasaları daha gelişkin olsaydı, özel sektör finansmanı

daha yüksek oranlarda yurt外i taşraflara dayanabilir ve bugünkü teşrif ettiğimiz düzeyde bir kur riskimiz olmuyabilirdi. Yeniden üretim ekonomisine dönüş arzusunun fiiliyata geçmesi açısından sanayicimizin finansman sorununun çözümlenmeli" dedi.